

einen best. Ton von sich geben (v. l. für चण्) 13, 3. — caus. aor. अची-चणत् und अचचाणत् Siddh. K. zu P. 7, 4, 3. — Vgl. चन्.

चण 1) adj. am Ende eines comp. (das vorhergehende Wort behält seinen Ton) berühmt, bekannt P. 5, 2, 26. विद्याचण = विद्या वित्तः Sch. Vgl. अन्तरचण, चार्, चञ्चु, चुञ्चु. — 2) m. = चणक Kichererbse RĀGĀN. im ÇKDr. u. चणक. MBh. 13, 5468.

चणक (von चण) 1) m. a) Kichererbse AK. 2, 9, 18. H. 1171. Suçr. 1, 73, 8. 197, 13. 2, 77, 1. 412, 1. KATHĀS. 6, 40. fg. VARĀH. BRH. S. 15, 14. 16, 34. उच्छलितो ऽपि हि चणको धाष्ट्रं भङ्गं न शक्नोति PAKĀT. 1, 148. — b) N. pr. eines Muni, des Vaters von KĀṇakja, ÇABDAR. im ÇKDr. चणकात्मज m. = चणक्य H. 833. — 2) f. चणका Linum usitatissimum (अतसी) RATNAM. im ÇKDr. (u. अतसी), Leinsamen WILS. nach derselben Aut. Vgl. चाण्डिका. — 3) f. चणिका ein best. Gras, = तेजना, गोडुग्धा, मुनीला, हिमा RĀGĀN. im ÇKDr.

चणकाक्षक (चणक + अक्ष) n. = चणकलवण gesalzene (saure) Erbsen BUĀVAPR. im ÇKDr. चणकाक्षवार n. säuerliche Wassertropfen auf den Blättern der Kichererbse RATNAM. im ÇKDr.

चणदुम (चण + दुम) m. N. einer Pflanze (तुङ्गोत्तुर) RĀGĀN. im ÇKDr. चणीदुम v. l.

चणपत्री (चण + पत्र) f. N. einer Pflanze (s. रुद्धी) RĀGĀN. im ÇKDr. चणीदुम s. u. चणदुम.

चाण्ड, चाण्डते (auch चाण्डयेते nach Vop.) zürnen DHĀTUP. 8, 26. — Aus चाण्ड geschlossen.

चाण्ड Uṇ. 1, 113. 1) adj. a) heftig, ungestüm, = खर TRIK. 3, 3, 113. = तीक्ष्ण heiss H. 1383. H. an. 2, 117. MED. d. 11. fgg. वायु MBh. 1, 1493. 3, 444. 10969. 12438. 4, 1288. R. 3, 29, 10. VARĀH. BRH. S. 3, 9. 21, 20. 25. 5. BHĀG. P. 3, 11, 30. वेग 4, 29, 20. R. 4, 31, 5. 5, 74, 29. वर्ष HARIV. 3898. धारा: MĀRĪK. 91, 6. कोप MBh. 3, 10083. BHARTR. 2, 47. विक्रम R. 5, 39, 24. काण्ड Suçr. 2, 2, 7. अट्टहास DEV. 8, 37. leidenschaftlich, heftig, hitzig; erzürnt; grausam AK. 3, 1, 32. H. 392. H. an. MED. MBh. 13, 2154. Suçr. 1, 335, 16. 18. VARĀH. BRH. S. 67, 110 (111). अघराधचाण्डादुरो: RAGH. 2, 49. चाण्डी f. TRIK. 2, 6, 3. MED. (हिंस्रकोपनयोषितोः). R. 2, 70, 10. MĀLAV. 33. VIKR. 130. RAGH. 12, 5. MEGH. 102. BHĀG. P. 3, 14, 38. वे-गचाण्ड rasch zu Werke gehend, flink PAKĀT. 159, 18. böse, bösartig, von Raubthieren: चाण्डाकृत्वती (नदी) MBh. 1, 6752. R. 5, 74, 28. कोदाण्ड Bo-geen BHĀG. P. 3, 21, 52. शासन ein tyrannisches Regiment 7, 4, 12. कर्मन् ein grausames Opfer KATHĀS. 11, 40. प्रतप्तचामीकरचाण्डलोचन vor Leiden-schaft glühend BHĀG. P. 7, 8, 20. चाण्डम् adv. in heftiger Leidenschaft, im Zorn MĀLAV. 36. — b) bei dem die Vorhaut fehlt, beschnitten H. 454. — 2) m. a) चाण्डस्य नृत्यः Töchter des — heissen Unholdinnen AV. 2, 14, 1. Bein. Çiva's MBh. 12, 10358. Skanda's 3, 14631. N. pr. eines Daitja H. an. MED. HARIV. 12937. eines Dieners des Jama TRIK. 1, 1, 72. H. 186. H. an. MED. WOLLEHEIM, Myth. 106. 109. des Çiva VĀPI zu H. 210; vgl. HARIV. LANGL. I, 513. — b) Tamarindenbaum MED. — 3) f. चाण्ड gaṇa बह्मादि zu P. 4, 1, 45. Vop. 4, 17. a) Bein. der Durgā MBh. 6, 797 (neben चाण्डी). HARIV. 10243. N. einer der 8 Nājikā oder Çakti der Durgā Devī-P. im ÇKDr. — b) N. pr. einer Göttin, welche die Be-fehle des 12ten Arhant's der gegenwärtigen Avasarpinī ausführt,

H. 43. — c) N. pr. eines Flusses ÇABDAR. im ÇKDr. — d) N. verschie-dener stechender Pflanzen, = घोषधि TRIK. 3, 3, 113. Andropogon aci-culatus Roxb. H. an. MED. Mucuna pruritus Hook. (कपिकच्छु), Salvi-nia cucullata Roxb. (घावुकणी), = श्वेतदूर्वा und = लिङ्गिनी RĀGĀN. im ÇKDr. Suçr. 1, 139, 9. 157, 11. 2, 220, 11. 301, 3. — e) ein best. Par-fum TRIK. 2, 4, 4, 16. H. an. MED. — 4) f. चाण्डी gaṇa बह्मादि zu P. 4, 1, 45. Vop. 4, 17. a) Bein. der Durgā H. 203. H. an. MED. MBh. 6, 797. HARIV. 10233. KATHĀS. 11, 13. ऽगृह् 23, 111. ऽस्तोत्र GILD. Bibl. S. 38, N. — b) N. pr. der Gemahlin Uddālaka's Verz. d. B. H. 113, ult. — c) N. eines Metrums (4 Mal ~~~~~) — COLEBR. Misc. Ess. II, 161 (VIII, 13). — 3) n. Hitze u. s. w., = तीक्ष्ण ÇABDAR. im ÇKDr. — Vgl. अचाण्डी, उच्छाण्ड, प्र, श्री, चाण्ड.

चाण्डकर्मन् (च + क) m. N. pr. eines Rākshasa PAKĀT. 260, 9.

चाण्डकोलाकृला (च + कोलाकृल) f. ein best. musikalisches Instru-ment H. c. 84.

चाण्डकौशिक (च + कौ) m. N. pr. eines Sohnes des Kakshivant MBh. 2, 698. — n. (?) Titel eines Dramas ŚĀH. D. 131, 7. 134, 2.

चाण्डगिरिक (च + गि) m. N. pr. eines Mannes BURN. Intr. 363.

चाण्डता (von चाण्ड) f. Heftigkeit, Leidenschaftlichkeit H. 318.

चाण्डतुण्डक (च + तुण्ड) m. N. pr. eines Sohnes des Garuḍa MBh. 3, 3594.

चाण्डल (von चाण्ड) n. Heftigkeit, Leidenschaftlichkeit: शौर्यापराधादि-भवं भवेच्चाण्डलमुग्रता ŚĀH. D. 176.

चाण्डदीधिति (च + दी) m. die Sonne H. an. 2, 542. — Vgl. चाण्डोष्.

चाण्डनायिका (च + ना) 1) Bein. der Durgā ÇABDAR. im ÇKDr. —

2) N. pr. einer der 8 Nājikā oder Çakti der Durgā Devī-P. im ÇKDr.

चाण्डवल (च + वल) m. N. pr. eines Affen im Gefolge von Rāma MBh. 3, 16414.

चाण्डभानु (च + भानु) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. B. H. No. 493.

चाण्डभार्गव (च + भार्ग) m. N. pr. eines Brahmanen aus dem Geschlechte Kṛjavana's MBh. 1, 2045.

चाण्डमहासेन (च + म) m. N. pr. eines Königs von Uḡgajini Ka-thās. 11, 7. अतीव चाण्डं कर्मकृत् कृतं चैत्यतस्त्वया । अतश्चाण्डमहासेन इ-त्याख्या ते भविष्यति ॥ 40.

चाण्डमुण्डा (च + मु) f. eine Form der Durgā H. c. 60. — Vgl. च-र्ममुण्डा, चामुण्डा.

चाण्डमृग (च + मृग) m. ein wildes Thier, von einem leidenschaftli-chen Menschen VĀTUP. 79.

चाण्डरव (च + रव) m. N. pr. eines Schakals PAKĀT. 62, 21.

चाण्डरुद्रिका (von चाण्ड + रुद्र) f. = विद्याविशेष ÇABDAR. im ÇKDr. knowledge of mystical nature, acquired by worship of the Nāyikās (ना-यिका) WILS.

चाण्डवती (von चाण्ड n.) f. 1) Bein. der Durgā ÇABDAR. im ÇKDr. — 2) N. pr. einer der 8 Nājikā oder Çakti der Durgā Devī-P. im ÇKDr.

चाण्डवर्मन् m. N. pr. eines Fürsten DAÇAK. in BENF. Chr. 200, 23. — Wohl eine Corruption von चन्द्रवर्मन्, wie BENFEY vermuthet.

चाण्डविक्रम (च + वि) 1) adj. einen ungestümen Muth habend: कृ-नूमान् R. 5, 39, 24. — 2) m. N. pr. eines Fürsten KATHĀS. 26, 177.